

gleba vsak štrtek  
in valja s poštnino  
vred in v Mariboru  
s pošiljanjem na dom  
za celo leto K 4.—  
za pol leta „ 2.—  
za štrk leta „ 1.—

Narodnina se pošilja  
opredeljeno v tiskarni  
sv. Cirila, koroške  
ulice št. 5. List se  
pošilja do odpovedi.

Polodniki katol. tiskovnega društva do-  
birajo list brez po-  
sebne narodnine.

# SLOVENSKI

# GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Pecamezni listi dobó  
se v tiskarni in pri  
gospodu Novak-u na  
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vra-  
tajo, neplačani listi  
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje  
od navadne vrstice,  
če se natisne enkrat,  
po 15 h, dvakrat 25 h,  
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo  
do srede opoldne.

Štev. 27.

V Mariboru, dne 2. julija 1903.

Tečaj XXXVII.

## Mi smo molčali.

Vsi naši čitatelji so nam priča, da smo kazali do pogorelcev v Slovenjem gradu vedno najtopleje sočutje in da smo prosili vsled odkritosrčnega usmiljenja za nje podpore. Vedeli smo, da so nesrečni pogorelci večinoma Nemci, vendar na to se nismo ozirali. Človeku je treba pomagati, ako je v nesreči, naj bo Slovenec ali Nемеc, tako nas uči naša katoliška vera. Mi smo se po tem nauku vestno ravnali.

Ne tako Nemci! Nemška društva so že skrajza začela pobirati samo za nemške pogorelce, slovenski so bili izključeni. Mnogo nemških uradnikov je poslalo podporo tem društvom. Nemški listi so javno nabirali za Slovenjgradec, a tudi odločno z dostavkom, da se bo nabrani denar podaril samo Nemcem! Mi pa smo molčali.

Po celem Spodnjem Štajerskem so prirejali nemški naseljenci med nami veselice, kakor so rekli, za pogorelce v Slovenjgradu. Mi pa smo vedeli, da je to le pretveza, pod katero lahko nemški uradniki sodelujejo pri prireditvah nemških društev in pokažejo svoje grmansko srce. Glavni namen teh veselice ni bil dobrodelen, ampak da se lahko hajla in se slobodno razobesijo izzivalne frankfurterske zastave v prisotnosti naših c. kr. nemških uradnikov. Mi pa smo molčali!

Država in dežela sta prihiteli slovenjgraškimi pogorelci s hitrimi podporami na pomoč. Privoščimo jim, ker so potrebni. Saj so tudi naši poslanci vsi do zadnjega glasovali za podporo. Spominjali smo se pa velikih

nesreč, ki so večkrat doletele naše slovenske vasi. Le eno omenimo, veliko nesrečo, ki je zadela lani vas Podovo pri Mariboru. Vemo, da se jim je naklonila tudi podpora, za kar gre v prvi vrsti hvala sedanjemu človekoljubnemu okrajnemu glavarju grofu Attems. A pri nesrečah, ki zadevajo Slovence, se nemško časopisje ne gane, nemški uradniki ne popevajo po veselicah in naš cesarski namestnik se ne vozi z avtomobilom po deželi nabirat prispevkov... Mi pa smo molčali.

Toda danes smo vendar izpregovorili o vsem tem. Zakaj pa? Tega je kriv mestni zastop slovenjgraški. Ta vsaj bi moral stati na stališču človekoljubnosti, ne pa narodne pristranosti. Toda ravnal je drugače. Kakor poročajo časniki, razpošilja slovenjgraški mestni zastop prošnje za podporo, v katerih se je postavil neprikrito na nemško-narodno stališče. On prosi za podporo, kakor pravi, da se obrani nemško mesto med Slovenci, da se slovenjgraški Nemci še nadalje lahko vojskujejo proti Slovincem v narodnem boju.

Slovinci! Glejte tukaj Nemce, ki niti v nesreči ne morejo prikriti svoje mrznje do slovenske stvari! Nemški trgovci, gostilničarji in uradniki niso naši odkritosrčni prijatelji! Ali nas razumete?

## Vzor nemškutarjev.

Mladeniško zborovanje na Ptujski gori je zelo vznemirilo nemškutarje ptujskega okraja. Lisjaki dobro vedo, da se jim obeta

kislo grozdje, ako bode mladi naraščaj slovenskega naroda spoznal prave sovražnike svojega žepa. Kajti odkod so nemški in nemškutarški trgovci ter krčmarji dobili denar, da si zidajo krasne palače, se vozijo v zložnih kočijah in se veselijo najlepših vinogradov? Narodni mladeniči, ki se navdušujejo za napredek in omiko, jim niso torej nič po volji.

Kakšni pa morajo biti mladeniči, ki ugajajo njihovemu okusu? To nam pove zadnji «Štajerc». On obsoja zborovanje slovenskih mladeničev, hvali pa nekatere mladeniče, svoje pristaše, ki so baje med zborovanjem naših mladeničev sedeli v gostilni ter peli nemške vojaške pesmi. Mladenič s kupico šnopsa v roki in s spakdrano nemščino v ustih, to je torej uzor dičnega ptujkega «Štajerca»! Takim mladeničem se on klanja, tem kliče navdušeno: Živel!

Mi ne zavidamo «Štajerca» za take mladeniče! Ako je res kaj takih mladeničev v ptujskem okraju, naj jih ima! Taki mladeniči so seveda vreden naraščaj sedanjim nemškutarjem. Kajti kateri možje pa so nemškutarji? Večinoma taki, ki rajši sede v gostilni in se tam bahajo s svojo raztrgano nemščino, nego bi doma skrbeli za svoje posestvo in družino. Poglejte po širni slovenski zemlji, če niso naše besede istinite!

Stariše pa opozarjamo, kake mladeniče si želimo imeti mi Slovenci in kake nemškutarji. Mi hočemo, da so mladeniči verni, da spoštujejo jezik svojih dragih starišev, da se pripravljajo z učenjem na svoj stan, mi ho-

## Listek.

„Boljši del si je izvolila...“

Po dolgem, dolgem času sta sedeli zopet skupaj. Poti njunega življenja sta šli kmalu narazen. Kot hčerki ugledne rodovine ste bili v mladosti dobro in skrbno vzgojeni. Bog ju je obdaril z vsakovrstnimi duševnimi zmožnostmi, ni jima tedaj treba bilo skrbeti, kako se bosta živili. Eno je obdaril Bog z muzikalničnimi zmožnostmi, imela je glas, da ga je moral vsak občudovati, kdor jo je slišal.

Prišel je čas, ko jima je bilo treba izbirati stan. Kakor se večinoma rado zgodi, so šla njuna pota ravno na nasprotni strani. Ena si je izbrala sveto samoto; čutila je v srcu klic, ki jo je zval v službo nesebične ljubezni do ubogega človeštva, kjer mora človek popolnoma pozabiti samega sebe. Drugo sestro pa je vabilo v svet; bližnji znanci, ki so občudovali njen glas, so ji svetovali, naj se posveti gledišču, tam jo čaka vsa sreča. Oče in mati sta se dolgo protivila: no, naposled sta morala tudi ta dva odjenjati, ko je hčerka tako silila.

Jelica se je povzpela v svoji slavi nad zvezde... Proslavljali so jo v glediščih, povsod so izpraševali po nji. A ona je ohranila

svoj poklic popolnoma čist in neomadeževan, in to je bila častna izjema. To so priznali vsi.

Danes se je peljala z majhno družbico mimo mesteca, ki si ga je izbrala sestra Pia v kraj svojega delovanja. Odkar sta se ločili, sta si vedno dopisovali. Danes Jelica ni hotela zamuditi lepe prilike, da bi ne obiskala svoje ljube sestrice. Zelo jo je zanimalo videti sestro v njenem samostanu in govoriti z njo osebno.

Najela je kočijico in se peljala v samostan. Tako imenitnih obiskov v samostanu niso bili vajeni. Lahkih korakov je odbrzela v začrnelo poslopje.

»Ali bi mogla govoriti s sestro Pio?« vpraša vratarico.

»Pred nekaj urami se je vrnila od bolnikov; gotovo počiva«, meni ta.

»Oh, prosim, da bi rada govorila z njo neka njena znanka in da obžaluje, da nima sicer časa zavoljo potovanja.«

»Prosim, stopite kar v govorilnico«, odvrne vratarica in odide klicat sestro Pio.

Med tem si je ogledala Jelica sobo, kjer je čakala sestre, kolikor si jo je mogla. Najpotrebnejša, preprosta oprava, nekaj navadnih slik po stenah, to je bilo vse. »Oh, kaka preprostost!« je vzdihnila Jelica, ko se je spomnila svojega stanovanja, ki je bilo vse okrašeno, vse prenapolnjeno s samimi umetni-

nami. Posebnega ukusa je treba, da človek vkuje celo življenje v tako tesne sponse, je mislila sama pri sebi, in podoba njene sestre, ki kaj takega doma ni bila vajena, je vstala pred njenimi očmi, vzbujaje ji pomilovanje.

Tihi koraki zunaj na hodniku: vrata se odpro. Med vrati se prikaže nuna. Nekoliko časa se obotavlja. »Sestrica! Draga sestrica!« se izvije obema iz prsij, v istem trenutku se že objemata, in Jelica poljubljuje strastno svojo sestro na ustnice.

Globok, globok pogled, ki bi rad takoj bral in spoznal iz potez na obrazu in v očeh nasproti sedeče, kako se ji v resnici godi — potem se razvežejo jeziki, in vpraševanja o tem in onem ni ne konca ne kraja. Tako si sedita nasproti.

Jelica ne more treniti z očesom od sestre. Ni videla prvič samostanske sestre — dostikrat jih je videla že v domačem mestu — toda danes opazuje prvič na lastni sestri z vsem zanimanjem, da z neskončno radovednostjo vse, karkoli vidi na nji; a najbolj ji je zavidala oni blaženi mir, ki je bil razlit na njenem obličju, ono notranjo srečo, kakoršne doslej še ni opazila nikjer... To ni bilo vsled nenadnega veselja, ker sta se zopet sešli po dolgem času — to je opazila dobro — to je bilo nekaj takega, kar se izliva iz notranjščine v izraz obraza. Prav ona

Današnji list ima „Naš Dom“ kot prilogo!

čemo pridne, poštene mladeniče, — nemškutarji pa hočejo iz mladeničev imeti pridne obiskovalce gostiln. Na naših shodih se slišijo le lepe, poučljive besede, kaj pa se sliši pri popivanju po gostilnah, to vam je dobro znano. Torej se pač slovenskim starišem ni težko odločiti, h kateri stranki naj napeljujejo svoje sinove, k slovenski ali nemškutarški! Ne bo se jim težko odločiti, katere liste jim naj dajo čitati, ali kramarskega «Štajerca», ali pa naše v dobrem duhu pisane slovenske liste?

Mladeniči, tudi vam vsem se naj odpro oči! Mi hočemo, da postanete enkrat poštene možje, ki imajo znanosti dovolj, da dobro gospodarijo in v blagostanju napredujejo, nemšurji pa hočejo, da postanete pijanci, da kupijo vaša posestva in vaše domačije. Mladeniči, naprej za katoliško-slovensko stvar, proč z nemškutarijo!

## Državni zbor.

Dunaj, 30. junija 1903.

### Sklep.

Kar smo zadnjič napovedali, se je tudi zgodilo. Ne predlog Kaftanov, ne Robičev ni prišel v razpravo. Do 3. ure popoldne so se dobesedno čitala vsa došla pisma, predlogi, interpelacije in prošnje. Več ministrov je došlo, ki so nameravali odgovorjati na stara vprašanja (interpelacije) — a so zopet zgignili. Ko se pisma prečitajo, vstane predsednik in reče: »Seja je končana — za jutri zvečer (sreda 24. jun.) ob 7. uri bo izvanredna seja, da se volijo delegati.« Ko to spregovori, zbeži iz predsedniškega stola. Vsenemci besni vrišči rekoč: »Gospod predsednik, jaz sem se zglasil pred sejo k besedi — zahtevam besede!« Vse zastonj; predsednika ni več nazaj. Dne 24. junija so se volili zastopniki raznih dežel za avstro-ogrsko delegacijo. Izmed Jugoslovanov je izvoljen za Kranjsko dr. Šusteršič; za Dalmacijo Bianchini. — Dasiravno je tretjina prebivalcev na Štajerskem slovenska, se nemška večina tudi tokrat, kakor še nikdar ne preje, ni ozirala na štajerske slovenske drž. poslance. Za Istrijo, Trst in Gorico so izvoljeni seveda samo Italijani. Od 25. junija naprej je prenehalo zborovanje za negotov čas.

### Združeni Nemci.

Ko so začeli Čehi obstrukcijo v državnem zboru, so se zvezale štiri večje nemške stranke, namreč: nemška ljudska stranka, nemška napredna, nemška ustavoverna in

je znala brati tudi na obrazu, kajti pri svojem opravilu je morala znati to; sama se je morala vaditi v tem, da je znala izražati občutke svojega srca na obrazu; da se ni učila zastonj, je pokazala danes; da tam notri mora počivati resničen, popolen mir, tam notri v sestrinem srcu mora bivati no-tranja sreča.

»Nikdar bi ne bila verjela, sestra«, pravi Jelica, »da si tako srečna v tako omejenih razmerah in v tvojem težavnem poklicu. Vedno v samotni ali ob bolniški postelji, vedno pri molitvi ali na delu, brez vseh naslad in radosti življenja, jaz bi kaj takega ne verjela vse žive dni. Pa čemu bi mi pravila: saj te vidim, kako si srečna in kako dobro ti je v resnici.«

»Da, hvala Bogu, Jelica, prav imaš. Tako sem srečna in zadovoljna, da bi ne menjala z nikomur na svetu. Glej, v samostanu se uresničuje, da prava sreča biva edino le v srcu človeškem, in da je le eden, ki zamore napolniti in osrečiti srce človeško, Bog sam, naš Zveličar Jezus Kristus. Kadar najde človek to srečo, potem se mu zdi vse drugo puhlo in ničevno; potem dobi življenje še le svojo pravo vrednost, a ne po tem, kako jo človek uživa — to človek kaj lahko pusti — ampak po tem, kar človek stori za Boga, kar daruje Bogu. Drugim ljudem je delo in da-

krščansko socijalna stranka. Vodje teh strank, dr. Deršata, dr. Funke, baron Žvegel in dr. Luegger so si podali roke, da hočejo braniti nemštvo; proti komu neki? Kdo napada Nemce? Nemci zavživajo na stroške Slovanov velikanske predpravice in še niso zadovoljni, dokler ne zgine zadnji Slovan. Te štiri nemške stranke štejejo 138 mož. Nemški katoliki sicer še niso stopili v to zvezo, a je mogoče, da se v »obrambo nemštva« pridružijo nemškim liberalcem tudi nemški katoliki. Prusovski Vsenemci dozdej tudi niso pristopili tej zvezi, in sicer radi tega ne, ker so pristopili nemški zvezi krščanski socijalci. Je pa čisto vse eno: so-li Vsenemci s Schönererjem v nemški zvezi ali ne; vse te nemške stranke, naj se že imenujejo tako ali pa tako, nimajo drugega namena, ugnati Slovane, osobito Čeha in Slovence. Da je potrebno proti tej močni nemški zvezi sestaviti krepko slovansko nasprotno zvezo, je čisto naravno. Ta zveza slovanskih strank se bo morala tudi sestaviti in so se razgovori o tem že pričeli.

### Postava zoper pijančevanje.

Obrtni odsek državnega zbora je predložil postavo zoper pijančevanje, katera obsega 27 paragrafov. Veliko let se že kuje ta zakon; zdaj se je vendar enkrat predložil zbornici. A vprašanje je, kedaj pride na dnevni red. Nekateri določbe iz tega postavne načrta vam danes naznamim. § 13. določuje: »Prodajalec žganih pijač nima pravice tožiti pivca za poplačilo žganja, ako pivca ni poplačal še prejšnjega dolga za žgano pijačo.« — § 18. pravi: »Kdor se tekom 4 tednov na javnem prostoru večkrat pokaže pijan v takšnem stanju, da s tem dela pohujšanje, se kaznuje z zaporom od enega dne do dveh tednov ali pa z globo 10 kron do 200 kron. Ista kazen zadene tistega, kdor se nahaja v pijanosti, ko je bil še le pred štiri tedni radi tega kaznovan.« — § 19. »Kdor daje žganje piti človeku, ki je že pijan, se kaznuje z globo 10 do 200 K in če to večkrat počenja, z zaporom od enega dne do dveh tednov. Ista kazen zadene onega, ki daje mladoletnemu izpod 16 let toliko žganja piti, da se napije. Tudi tistega zadene ta kazen, kdor daje žganje piti otroku izpod 14 let.«

Mogoče, da se bo žganjepitje z vsemi groznimi nasledki vendar nekoliko omejilo, kadar se bo potrdila ta postava.

ritev kmalu preveč. A pri nas je narobe: tu človek zares ne najde zlepa dovolj dela in daritev.«

Sestrino oko se je zasvetilo, ker je bila prepričana, da Jelica ni vedela mnogo o samostanskem življenju. Potem pa je sestra Pia nadaljevala: »In tebi, Jelica? Kako ti je? Kako je s tvojo pravo srečo in mirom tu notri v srcu?«

»Oh, sestra, mene zavida ves svet. Saj veš, kako me slave in občudujejo. Povsod berem svoje ime, slavljeno in kovano v zvezde. Vsega imam v obilici, kar si le želim. Česa mi more pač manjkati?«

»In sreča in mir v tvojem srcu, Jelica? Ali si v svojem srcu res srečna od tega, kar ti nudi svet vsled zunanje hvale in blišča? Morda je včasih taka naklonjenost, taka slava sveta tudi prazna?! — Zevajoč prepad, ki ga ne moreš premostiti z vencem, ne z dragotinami, ne s ploskanjem, tak prepad je slava sveta. Ali ni res, kar pravim? — Ti molčiš, Jelica. Boga zahvali, da še čutiš nekoliko to, in ne pozabi nikdar v svojem trnjevem stanju Onega, ki more dati edini srcu mir, sveti mir.«

Nekaj trenutkov za tem je vladala resna, sveta, nekako tajnostna tišina. Resne misli so se jima vpletle v govorjenje. A nikakor

## Politični ogled.

**Državni darovi štajerskim Nemcem.** Da se je odprla v Gradcu letos tretja nemška gimnazija, je stara in znana reč. Zdaj pa je dovolila vlada tudi realko v mestu Knittelfeld, ki se bode letos v jeseni odprla. Štajerski Nemci dobe torej kar v enem letu dve srednji šoli, mi Slovenci pa se moramo leto za letom bojevati za ohranitev 4 celjskih nemško-slovenskih razredov. In Nemci še niso siti! Sedaj zahtevajo tudi državno učiteljske za Gornje Štajersko.

**Poslanec odložil mandat.** Kranjski državni poslanec g. Vencajz je odložil državnozborni mandat, ker je z drugimi opravili preobložen. Zastopal je ljubljansko okolico. Kakor se sliši, bo katoliško-narodna stranka kandidirala na njegovo mesto dvornega svetnika Šukljeja. Šuklje je, kakor znano, že bil državni poslanec in je užival med politiki velik ugled.

**Ministrstvo Koerber na pobegu.** Govori se, da namerava ministrstvo Koerber odstopiti. Naše ministre jezi, da se je na Ogerskem Košutovcem na ljubo dovolilo, da se za letos opusti nabiranje večjega števila novincev. Predlog za povišanje je stal našo vlado mnogo truda, predno je v zbornici dobila zanj večino. Druge govornice pa pravijo, da hočeta odstopiti samo brambni minister Welsersheimb in češki minister dr. Režek. Češki minister pa zaradi tega, ker se ne ugotovi češki zahtevi po ustanovitvi češkega vseučilišča na Moravskem.

**Bana nimajo.** Hrvati so začasno brez bana. Grof Teodor Pejačević se brani sprejeti bansko čast, baje radi tega, ker ima obilo posla z oskrbovanjem posestev, katera je prevzel po svojem očetu. Ravno iz istega vzroka se baje brani grof Štefan Erdödy. Obadva sta večkratna milijonarja in zato nočeta prejeti novi skrbij.

**Grof Khuen-Hedervary ni več hrvatski ban,** ampak ogrski ministrski predsednik. Dne 30. junija se je predstavil ogrski državni zbornici, ki pa ga ni nič kaj prijazno sprejela. Košutovci so ga motili z vriščem in ropotom. Vse dosedanje ministre je prevzel Hedervary tudi v svoj kabinet, le mesto brambovskega ministra Fejervaryja je Kolosvary, namesto pl. Čeha pa je postal minister za Hrvatsko madžaron prof. Tomazič. Grof Khuen-Hedervary si je odkupil obstrukcijo od Košutovcev s tem, da je popustil brambo predlogo, v kateri se je zahtevalo povišanje rekrutov. Za letos se bo poklicalo v službo staro število novincev.

niso ovirale sreče in veselja, ker se zopet vidita in pogovarjata za par trenutkov. Ljubezem, ki ni nikoli umrla med njima, je iznova vsplamtela. In ko je prišla ura ločitve, so zalile Jelico solze. Komaj se je ločila od sestre Pie. Obljubila ji je, da jo bode še večkrat obiskala, ako bode le mogla.

In ko je stopala v kočijo in se je odpejlala naprej v družbi proti mestu, kjer bo spet slovelo njeno ime, ji je stala vedno podoba sestre pred očmi, in drdranje voza ji je vrvelo na uho kot resen opomin sestre Pie:

»Prava sreča in mir prebivata znotraj v srcu.«

Srečen in blažen oni, ki ju je našel!

### Šmešničar.

**Hudoben odgovor.** Za časa Talleyrand-a živela je na Francoskem dvoru gospa, katere jezik ni nikdar miroval. Ta vpraša neki dan Talleyrand-a: »Kako službo bi mi vi odločili v državi, ako bi bila mož?« »Postavil bi vas kot ravnatelj na zavodu za gluhomutce!« bil je odgovor. »Zakaj pa ravno to?« vpraša nadalje gospa. »Ker bi se«, odgovoril je Talleyrand, »ti ubožci od vas naučili govoriti, ali pa vi od njih — molčati.«

Srbski kralj Peter se čuti v Belemgradu zelo varnega. Na njegovo zahtevo so se opustile vse varnostne naredbe. Otroci kraljevi pridejo v Beograd dne 11. julija. Tekom tega meseca bo kralj prepotoval deželo. Zasedanje sedanje skupščine je zaključeno in se bodo razpisale volitve za novo skupščino. Volitve bodo proste, da se bo pokazala prava volja naroda.

## Dopisi.

**St. Ilj v Slov. gor.** (Shod mladeničev.) Zares veselja dan bil je 28. junij za nas obmejne slovenske mladeniče. Pod zaščito § 2 zbor. zak. zbrali smo se ta dan mladeniči lepe jareninske dekanije v gostilni g. Bračka v Št. Ilju. Lep broj mladih jareninskih junakov je prihitel na shod; da celo od Sv. Jakoba so došli tamošnji vrli in za sveto narodno stvar vneti mladi korenjaki. Zapazili smo tudi zastopnike mladeničev od Sv. Kungote in Svičine, a tudi domači naši fantje so se častno izkazali.

Točno ob pol 4. uri otvorita sklicatelja Sekol in Žebot shod. Sklicatelj pozdravlja v tako lepem številu zbrane mladeniče ter v kratkih potezah riše namen shoda. Omenja namen mladeniškega gibanja ter pravi, da ravno tako, kakor če bi s palico dregnili v mravljišče, je tam vse po koncu; ravno tako se giblje slovenska mladina na Spodnjem Štajerskem. Na to pozove zborovalce, da si izvolijo predsedništvo shoda. Predsednikom je bil enoglasno voljen tovariš Žebot, podpredsednikom pa vrli Jakobčan mladenič Ivan Sirk, zapisnikarjem pa vsem dobroznani Sekol iz Jarenine.

Predsednik se zahvali ter odda besedo prvemu govorniku mnogozaslužnemu č. gosp. Roškarju, katerega mladeniči burno pozdravljajo. Kot predmet govora je bil »naša organizacija«. Z nenavadno spretnostjo, z vzgledi in v ognjevitih besedah nam slika govornik potrebo organizacije. Kaže, kake vspehe so si priborili soc. dem. na Nemškem vsled trdne in jednote organizacije. Naši bratje Hrvatje se bojujejo za svobodo naroda, zmagali pa bodo le, če so dobro organizirani. Organizacija je dvojna: dobra in slaba; govornik priporoča, kako da naj se mladeniči po župnijah združijo. Mladeniči, če hočejo biti enkrat vrli možje, morajo biti verni in odločno narodni, zraven pa še navdušeni, goreči, delavni, varčni, vstrajni in značajni. Če pa fantje niso v tem smislu organizirani, je boljše, da niso organizirani. Ni čast mladeniču, če samo pravi, da je slov. mladenič, ampak treba je tudi delati za narod slovenski. »Na delo torej, ker resnobni so dnovi, a delo i trud naj nebo nam blagoslovi!«, konča govornik. Med govorom so mladeniči izvajanjem dičnega govornika živahno pritrjevali in z nepretrganimi živijo-klici se zahvaljevali za krasen govor. Po tem govoru je bil razgovor o mladeniškem shodu pri Sv. Trojici. Sklenilo se je, da se ga mladeniči cele jareninske dekanije udeležijo skupno.

Za narod navdušen mladenič Hrabroslav Marko iz Št. Ilja nam je v znesenih besedah naslikal, kako naj slavimo mladeniči god sv. Cirila in Metoda. Pozivlja mladeniče, da naj ob tej priliki pokažejo svetu, da vedo ceniti najdražje svetinje našega naroda, vero sveto, lepo našo domovino in milodoneči naš jezik slovenski. Na predvečer Sv. Cirila in Metoda se naj zažgejo po vseh gorah in gričih kresovi v čast svetima bratoma. Izraža željo, da kakor bode isto večer plamtel ogenj, tako naj plamti v naših srcih ogenj žive vere, ter železna vstrajnost in delavnost pa bratska sloga. Mladeniči bi naj ta dan tudi sprejeli skupno sv. obhajilo, ter tako pokazali, da so katoliški mladeniči. — Z navdušenjem je bil sprejet ta govor.

Potem še zaprosi besedo mladenič Fr. M—ov iz Štrasa. Radovedni smo pričakovali tega govora. A bili smo nad vse iznenadeni.

On je izvajal izborni svoj predmet: občeslovansko neslogo, prijenljivost itd. Kazal nam je v živih besedah nasledke nesloge slovanske med Hrvati, Slovenci in sploh pri vseh Slovanih. Ko je ožigosal in bičal neusmiljeno tudi hrvatskega tirana Hedervaryja, zabučalo je po dvorani, tako da je moral govornik celo prenehati. »Proč ž njim!« »Naj izgine!« »Živijo« bratje Hrvatje! itd. Ko se je razburjenje poleglo, navduševal nas je za vero sveto, krasno domovino in bratsko slogo. Izvajal je: »Kdor ni veren mladenič, ni slovenski mladenič.« Končal je s klicem: »V složnosti torej naprej, z Bogom za narod slovenski mi mladi!« Burne ovacije so sledile temu govoru. Na to se predsednik zahvali vsem govornikom in udeležencem ter zaključil shod z živijo-klici na cesarja in papeža.

Mladeniči so potem pevali skupno narodne pesmi: »Velegrajsko«, »Lepa naša domovina« ter »Hej Slovenci« in druge. Izražali so svoje sočustvovanje z brati Hrvati, ter pokazali, da vedo ceniti svoje brate na jugu. Želeti bi bilo, da bi shod obrodil obilo sadu. V to pomozi Bog pa sreča junaška!

**Dobrna pri Celju.** (Vsem slovenskim rodoljubom!) Znano je tudi širjemu slovenskemu svetu, kako resen in nevaren je narodni položaj Slovencev na Dobrni pri Celju. Različna sredstva narodnih nasprotnikov ovirajo skoraj vsak napredek Slovencev na Dobrni. Le z največjo težavo se vzdržuje narodni življenjski in velikih žrtev je treba, da ne obnemaga. Gotovo storijo narodni krogi na Dobrni vse, kar je mogoče, da slovenska stvar ne trpi škode, a vključ vsem naporom nevarnost potujčevanja ni odpravljena. Glavna opora, na katero se naslanja narodna stvar na Dobrni je »Bralno društvo«, zato je pa tudi trn v peti verskim in narodnim nasprotnikom slovenskega ljudstva. Da društvo lažje dosega svoj namen, preosnovalo se je letošnje leto na širji podlagi. V § 5 svojih pravil ima tudi pravico omisliti si društveno zastavo. Društvo se hoče resno lotiti dela, da pridobi potrebnih sredstev nabaviti si zastavo, okoli katere hoče zbirati vse, kar še ima na Dobrni čut za vero in narodnost. Mnogo žrtev so že doprinesli dobrnski Slovenci za svoje narodne svetinje, zato niso v stanu iz lastne moči pripraviti si svoje društvene zastave. Društveni odbor se zato obrača s ponižno prošnjo do vseh slovenskih rodoljubov, da mu pri tem delu priskočijo na pomoč. Velik je sicer narodni davek slovenskih narodnih krogov, a vendar še upajo tudi Slovenci na Dobrni, da bodo našli odprta srca in odprte roke pri svojem prizadevanju. Društvo si želi mnogo ustanovnikov — ustanovnina znaša enkrat za vselej 20 K ali v dveh obrokih po 10 K — in podpornih udov — najmanj 2 K na leto — in sicer se bo pa tudi vsak najmanjši dar za zastavo hvaležno sprejel in ob koncu izkazal v slovenskih časopisih. Darovi se lahko pošiljajo na društvenega blagajnika vlč. g. Frica Kukovič, župnika na Dobrni pri Celju ali naravnost na »Bralno društvo«. — Odbor »Braln. društva« na Dobrni pri Celju.

**Iz Vidma.** (Sodba poštenega Nemca o Videmčanih.) Pretečeno leto se je ustanovil na Vidmu odsek, kakor je »Slov. Gospodar« ob svojem času poročal, kateri je vkrenil vse potrebno, da se morejo zdaj razpečavati srečke po 1 kroni za stavbo novega šolskega poslopja. Premnogi blagi dobrotniki so te srečke že prevzeli. O tej zadevi smo čitali v graškem nemškem dnevniku: »Tagespost« z dne 28. junija t. l. sledeče vrste: »Poslano. Majhen spominek na blago djanje. Leta 1891 so trpele nekatere občine okraja Weiz vsled strašne povodnji veliko nesrečo, tako da je njegova vzvišenost gospod namestnik spoznal za potrebno, pomoči prositi za ponesrečence. Kratko časa potem dojde v poslopje c. kr. okrajnega glavarstva v Weizu cel voz (vagon), nabasan z vrečami z žitom, bobom i. t. d. od občine Videm v brežiškem okraju z pripombo:

«denarja ne moremo dati; kar pa moremo, to damo». To je bilo lepo, blago djanje, katerega tem dobrim ljudem nočemo pozabiti. Zdaj razpošilja krajni šolski svet na Vidmu srečke efektne loterije, da si zbere na ta način denarjev za stavbo primerne šolskega poslopja. Pri tej priliki spominjam na dobrosrčnost Videmskih prebivalcev, katero so takrat razodeli, da se jim za dobroto povrne zopet dobrota. Imenovane srečke se dobijo pri mnogih šolskih vodstvih po 1 kroni. Franc Schöpfer, zdaj nadučitelj v Gradcu. — Veseli nas, da se nahajajo pošteni Nemci, kateri nepristransko sodijo o spodnještajerskih Slovincih in pripoznavajo našo dobrosrčnost. Občina Videm je preobložena z raznimi bremenami ter bojo tukajšnji prebivalci hvaležni za vsako kronico, katera se njim pošlje za srečke efektne loterije.

## Razne stvari.

### Iz domačih krajev.

**Ljudski shodi.** Dne 5. julija bo ljudski shod v Šoštanj. Vrsi se v hotelu »Avstrija«. Začetek ob 4. uri popoldne. Kot govorniki nastopijo gg.: dr. Vladimir Serbec, Anton Korošec in poslanec Ivan Vošnjak. Po shodu prosta zabava s petjem in tamburanjem. — Dne 19. julija priredi »Slovensko društvo« politični shod v Rušah. Kot govornika nastopita gg.: dr. Fr. Rosina in poslanec Fr. Robič. Prosimo rodoljube dravske doline, da že sedaj agitirajo za obisk tega shoda.

**Osebnosti.** G. Iv. Brolih, začasni učitelj na tukajšnji gimnaziji, je dobil profesorsko mesto na gimnaziji v Pazinu. — Nadgeometer Henrik Hohm je prestavljen iz Radovljice v Slovenjgradec.

**Imenovanje.** Davčni kontrolor g. Sim. Wutt je imenovan glavnim davčnim kontrolorjem.

**Mariborske novice.** Mariborski Nemci in nemčurji so obhajali minoli terek svojo pragmansko veselico »Sonnwendfeier«. Zažgali so na griču blizu Maribora velik kres, čez katerega so po stari paganski šegi skakali. Pri tem se je sinu nekega sprevodnika, Maksu Slanek, vnela obleka. Opeknel se je tako močno, da so ga morali prepeljati v mariborsko bolnišnico. — V »Narodnem domu« bo danes dne 2. julija zvečer koncert na citre. Producirala se bosta znana virtuoza na citre gg. Omulec in sin. — Zaprlji so 60 let staro perico Antonijo Tomažič, ker je skozi celo vrsto let kradla perilo in je drugim prodajala. — Zavoljo tatvine zasledovano Augusto Gačnik iz Sv. Petra pri Mariboru so prijeli in jo izročili tukajšnjemu okrožnemu sodišču. — Mesarski pomočnik Oton Frimmel je dobil od mesarja Weitzla 150 kron, da kupi v Račah kravo. Oton pa krave ni prignal, ampak ušel z denarjem. — Mlinar Jožef Dimnik iz Grušove pri Mariboru je bil obtožen radi javnega nasilstva. Bil je oproščen. — Umrl je dolgoletni restavrater v Gambriushalle, g. Frančišek Švantner. — Deželnoobrambovski polk št. 26 je odšel na Kranjskem.

**Poročil se je** pri Sv. Marjeti ob Pesnici gosp. Anton Zabukošek, učitelj z gospo Genovefo Grušovnik. — V Novicerkvi se je poročila dne 29. junija t. l. Jozefa Kranjc z Janezom Plešnik.

**Davčni uradniki.** Prestavljen je davčni pristav g. Ig. Ozvatič iz Gornjega grada v Brežice, finančni koncept. praktikant Hans Moiseu iz Gradca v Maribor, davč. pristav Angelm Schöch iz Maribora v Gradec. Prestavljeni so nadpazniki gg. Jožef Dornik iz Maribora I. v Maribor II., Aleks Theissl iz Laškega v Maribor II., Fr. Repolusk iz Sevnice v Brežice.

**Mariborski Slovenci** bodo zakurili po starem običaju Ciril-Methodov kres pri Sv. Urbanu v soboto, dne 4. julija. Vsi Slovenci pri kresu dobrodošli!

**Slavnost stoletnega obstanka tukajšnjega c. kr. učiteljskega društva** se je prav dobro obnesla. Udeležilo se je mnogo cenj. učiteljskega spodnještajerskega. Navzoč je bil tudi cesarski namestnik grof Clary, ki je pohvalil delovanje tega zavoda. Deželni nadzornik Linhart pa ni bil zraven. Njemu je zornstvo prva briga in potem še le pride šolstvo, za to pa se enakih slavnosti ne udeležuje.

**Vsprejem na c. kr. gimnaziju v Mariboru.** Vpisovanje učencev v prvi slovenski razred se vrši dne 15. julija od pol 10. do 12. ure predpoldne v sobi II. slovenskega razreda. Vsprejemni izpiti bodo istega dne ob 2. uri popol.

**Zrelostni ustni izpiti** na tukajšnjem učiteljskem č. šol. sester so se dovršili zadnji teden. Udeležilo se je izpitov 23 gojenk. Vse so prestale srečno izpit, le tri ga bodo po počitnicah deloma ponavljale.

**Iz šole.** Gea Marija Zupančič iz Šmarja pri Jelšah je imenovana za pomožno učiteljico v Šmartin v Rožni dolini.

**V Rušah** so ulomili tatovi v noči od 26. na 27. junija v trgovino g. Serneca in vzeli blaga v vrednosti 800 K in 400 K čiste denarja seboj.

**Št. Lenart v Slov. gor.** Nemške pevke slavnosti so se udeležili tudi pevci iz Št. Lenarta v Slov. gor. Drugi gostje so jih vedno nadlegovali s sitnimi vprašanji, kako je njihov bivši voditelj Mravljak okradel nemško šparkaso za tako veliko svoto.

**V Vuhredu** so po noči od 29. na 30. junija tatovi vlomili na več krajih ter so pri oknu, na katero so razmetali razno špecerijsko blago, zlezli v štacuno tukajšnjega poštarja in odnesli nekaj denarja; v župnikovi kleti pa so v nekaterih polovnjakih pokusili vino in s seboj odnesli sodček, napolnjen s 13 litri vina.

**Cesarja Franca Jožefa gimnazija v Ptujju.** Izpiti privatistov za II. tečaj tekočega šolsk. leta se vrše 11. in 12. julija; napovedi za te izpite se sprejemajo še do 8. julija. — Sprejem v I. razred se pa vrši sedaj izjemno 21. julija in potem 16. septem., vsakokrat ob 8. uri zjutraj. S seboj se mora prinesiti zadnje šolsko spričevalo in krstni (roditeljski) list; sprejemna taksa znaša 5 K 20 v.

**Sv. Jakob v Slov. gor.** Zdaj se grad tukaj krasni šolski vrt. Ta teden bo gotov.

**Sv. Jurij ob Ščavnici.** Volitve volilnih mož za Gornjeradganski okraj se vrše in so sedaj že večinoma končane. Upamo, da bodo volilni možje v resnici možje, da bodo v odločilnem trenutku stali na strani naroda, da se otresejo dolgoletnega jarma. Upamo, da jih gulaš in šnops ne bodeta zmotila, da bi za to, če se enkrat zastopaj najedo in napijejo, oddali svoje glasove nasprotnikom Slavjanov in tako bljuvali in bili v obraz svojo rodno mater Slovenijo. Možje, volilci! Trdno kakor skala stojte za blaginjo naroda, posebno pa za srečo lepega okraja. Čas je že, da bo enkrat na lastni zemlji gospod domačin, narodnjak — poštenjak, da nam ne bo več ukazoval tujec in zasramoval naš jezik ter teptal naše pravice. Volilci, predstojniki, ne varajte upov naroda! — Na notico v št. 24. »Slov. Gosp.« »lep samoslovenski krajevni napis«, še povdarjamo enkrat, da je res lepo in hvalevredno, da ima občina Murskivrh Zasadi samoslovenski krajevni napis. To bodi v pojasnilo slaptinskim »Štajercijancem«, ki zavijajo po svoje to notico. Püconja, Marinič, Krštenjak in da ne pozabimo Püčka še vedno žulijo ptujsko mrcino. Nekdo izmed teh preti, da bo napadel dopisnika »Slov. Gosp.« v »Štajercu«. K takemu »slavnemu« delu jim pa res iz srca čestitamo. V Selišče pa pridemo drugikrat pogledat. Nič ne pomaga, če ga skrivajo tamošnji naročniki,

in da ta nedolžna žabica pride iz Ptujja s sramožljivo zakritim licem, kakor turške žene. Nič ne pomaga! Neprijeten duh nje same in ptujskih Bismarkovcev jo izdaja. Mi drugi pa, ki ljubimo svojo domovino, katera je poskropljena s krvjo naših dedov, ki hodimo po grobovih za vero in domovino padlih nam junakov, ostanemo zvesti svoji veri in domovini. Nikdar nas ne premoti noben tujec, in če bo prihajal tudi med nas s smehljajočim, sladko-zapeljivim obrazom ter še celo v slovenski obleki. Mi pač ostanemo, kakor smo b'li — enega duha in ene krvi!

**Ptujске novice.** Dne 23. junija t. l. vršilo se je licenciranje in premiranje plemenskih bikov za ptujski okraj. Prignalo se je 55 bikov, med katerimi je bilo 26 z darili obdarovanih in sicer biki sledečih posestnikov: Skrbinšek Simon iz Hudoš 60 kron, Ilesič Franc iz Vutomarc 50 K, Franc Režek iz Starš 50 K, graščina Ebensfeld 50 K, Brenčič Janez iz Gernc 40 K, Brenčič Jakob iz Mezgovca 40 K, Brenčič Franc iz Ragoznice 30 K, Gnilšek Jurij v Dolanah 30 K, Režek Franc iz Starš 25 K, Šegula Janez iz Hlaponc 25 K, Zelenik Franc iz Levanje 20 K, Baron pl. Kübeck na Borli 20 K, Tobijan Anton v Pacinjah 20 K, Lenart Vinko v Vintarovecih 20 K, Mahorič Janez iz Trnovške vasi 20 K, Zelenik Franc iz Levanje 15 K, Skrbinšek Simon iz Hudoš 15 K, Čeh Alojz iz Ločiča 15 K, Marinič Janez od Sv. Urbana 15 K, Beranič Mihael v Spodnjih Jablanah 15 K, Frank Jože od Sv. Lovrenca na Drav. polju 12 K, Sel Jože iz Št. Janža na Drav. polju 12 K, Šmigoc Anton iz Vareje 12 K, Schwab Viljem iz Ptujja 10 K, Sima Jožefa iz Brega 10 K, Petrovič Jožef iz Podvinc 10 kron. Kar se tiče živinoreje in plemena v tukajšnjem okraju, se sme reči, da se je v par letih mnogo zboljšalo. K temu pa tudi pomaga največ okrajni zastop, ker je zopet lansko leto nakupil 16 čistokrvnih bikov Marija-dvorskega plemena in jih razdelil med tukajšnje živinorejce. — V Ptujju na ulici se je našlo nekoliko denarja, kdor se izkaže kot lastnik, dobi istega pri J. Rižnar, županu v Savcih, fare Sv. Tomaž.

**Nemška slavnost v Ljutomeru.** Tukajšnje nemško pevsko društvo si je oskrbelo zastavo in so jo zadnje nedeljo slovesno razvili. V to svrhu se je po vsprejemu v soboto zvečer vršila bakljada. V nedeljo ob 10. uri so se z vlakom pripeljali gostje iz raznih krajev, nekatera pevstva z zastavami, n. pr. iz »nemškega« Celja, iz Radgone, iz Lipnice itd. Pred vzhodom v trg stoji poslopje z napisom »Deutsche Volksschule«. (Rajni »Brenclj« je v Kamnici bral besedo »Volksschule« in je mislil, da beseda pomeni toliko, kakor »šola za volke.«) Dokler še na tistem torišču ni stalo sedanje poslopje, smo kraj imenovali »rajšola« in je prostor služil vojakom-konjenikom za njihove vaje. Tu »pri nemški šoli« so tuji in domači pevci poskusili skupno petje. Odtod so se podali na glavni trg. Tam se je vršil pozdrav, a rojeni Čehoslovan in bivši društvenik slovenske čitalnice g. apotekar je govoril slavnostni govor. Siedilo je »razvijanje« zastave, potem obed po »nemških« gostilnah, popoldne pa v »prajhausi« petje in pitje in menda tudi vpitje. Posebno so pri slavnosti silili v ospredje nemški učitelji in uradniki. Nemški časniki vedo mnogo poročati o tej slavnosti in imenujejo Slovence, ki so se pustili mirno izzivati, »windische Lümmel«. Lepa zahvala!

**Izpit zemljiškega knjigovodje** in sodn. kancelista je napravil 22. jun. g. I. Huditz, vodja žandam, postaje v Št. Juriju ob Ščavnici, s prav dobrim uspehom.

**Nesreče.** Iz Sv. Jurija ob Ščavnici nam pišejo: Dne 24. junija je skočila Micika Šijanec tako nesrečno z voza, da si je zlomila nogo; pri tej priliki je strta kost presekala žile in meso, da nesrečnica visi radi izgube krvi med življenjem in smrtjo. Šijanec služi pri Frasu v Dragotincih. Stara je 13 let. — Na Jamni si je strl dne 24. junija posestnik Fr. Šijanec roko. Prevrnil se

je z vozom. — V Terbegovcih si je zlomil Ludovik Žnuderl nogo. Grabili so listje in je padel na koren.

**Samomor.** V Gozdinji vasi, občine Gornja Ložnica pri Mariboru, se je ustrelil 45 letni kočar Anton Verdliak. Bržkone je storil samomor, ker mu je pijača omračila duha. Bil je delavec v Gor. Bistrici, kjer so ga iz tovarne zaradi pijanosti odpustili.

**Pri Sv. Kunigundi** na Pohorju umrla je udovalca Marjeta Esih, mati gosp. Martina Esih, ki je sodni pristav v Banjaluki.

**Iz Slovenskih gor.** Iz Ptujja vozi pošta preko Sv. Bolfanka k Sv. Andražu. Poštni voz ima le nemški napis: »Post St. Andrä in W. B. — Slovenske občine, zakaj to trpite? Pa še eno hočem povedati bralcem »Slov. Gosp.«: Pred kratkim je prišel nadzorovat tukajšnje pošte g. Matjaž V. iz Gradca. To je sin slovenskih starišev iz Krabonoša pri Sv. Juriju ob Ščavnici, a je govoril le nemški, mučil postiljone z nemščino, da so se potili, ter se drznil vprašati, ali bo ljudstvo hudo, če govori nemški. Ljubi Matjaž, nekaj Vi s tem ljudstvom niste govorili in če nego slovenski, zakaj pa zdaj ne? Ali še veste, g. V., kako ste kot osmošolec govorili navdušene govore o sovragih? Najhujsi naši sovragi so renegati.

**Od Velike Nedelje.** V bližnji občini Vičanci se je 28. junija t. l. vršila volitev župana in svetovalcev, katera je popolnoma katoliško-narodno izpadla. Torej je bila zmaga naša, čeprav je neki »Štajercijanec« napenjal vse sile, a bilo je vse zaman. Izvoljeni so bili: županom Ant. Cajnkar, svetovalcem pa Medik Matjaž in Dovečar Peter — zadnji po žrebu.

**Ogenj.** V soboto, dne 27. m. m. je pogorel v Šmartnem pri Celju posestnik Janez Šesal. Zgorela mu je hiša, hlev, kozolec in svinjak. Živino so rešili. Zavarovan je bil za malo svoto. — Dne 27. junija je nastal ogenj pri S. Prahu v Rancenbergu pri Mariboru. Vse je zgorelo; posestnik je bil zavarovan. — Dne 25. junija je zgorelo gospod. poslopje Straha v Logarovecih na Murskem polju. Ne ve se, kako je nastal ogenj. — Dne 25. jun. je nastal ogenj pri Čehu v Gornjih Veranjah, okraj šentlenartski. Zgorelo je hišno in gospod. poslopje.

**V Zrečah** sta minolo nedeljo obhajala zlato poroko zakonca Mumelj po dom. Zepuh.

**Iščejo se dediči** po Simonu Pernat, mizarskemu pomočniku iz Podove, ki je umrl v Galac v Rumeniji brez oporoke.

**Bankovci za 10 gld.** Do 31. avgusta 1903 še sprejemajo vsi uradi bankovce po 10 gld., pozneje do 1. septembra 1903 samo glavni zavodi avstro-ogrskе banke. Po 1. septembru se zamenjajo ti bankovci samo s posebnim dovoljenjem generaln. sveta avstro-ogrskе banke.

**Razglednice z utisnjeno poštno znamko** so glasom odredbe poštne uprave dovoljene.

**Zborovanje slovanskih požarnih bramb v Pragi** se priredi letos od 14. do 16. avgusta. Po poročilu čeških listov, se je že mnogo požarnih bramb javilo k obisku. Iz Moravske, Šlezije in Galicije se bodo priredili posebni vlaki, ki bodo pripeljali velikansko množico udeležencev. Tudi v Pragi se delajo velikanske priprave, za slovesen sprejem gostov. Preskrbelo se bode vsem prenočiščem, ki se že prej javijo. Želeti je, da se tudi nekatere slovenske požarne brambe udeležijo tega važnega in zanimivega zborovanja.

**Železniški poštni in parobrodni vozni red** za vse slovenske pokrajine veljaven od 1. junija do konca oktobra 1903 je založil g. Jernej Bahovec, trgovec s papirjem v Ljubljani. Cena 20 v, po pošti 25 v. Knjižica ima jako lično in pripravno obliko ter jo priporočamo.

**Celjske novice.** Dne 27., 28. in 29. jun. je bil shod nemških obrtnikov, ki pa je zelo tužno izpadel. Prišli so državni poslanci, deželni poslanci, svetniki obrtniške komore, toda obrtnikov ni bilo, da bi jim njih voditelji razkladali svojo modrost. Klaverno se je obnesel celi shod. — V konkurz je prišla modna trgovina A. Sadnik. — Nemški listi kvasijo o nekem poneverjenju v okr. zastopu. Istina pa je, da v blagajnah okrajn. zastopa ne manjka niti krajcar.

**Ljudsko šolstvo v celjskem šolsk. okraju.** L 1902 je bilo v celjskem šolskem okraju 25 javnih ljudskih šol in sicer: 1 enorazrednica, 8 dvorazrednic, 7 trirazrednic, 5 štirirazrednic, 4 petrazred. in 1 šestrazredna dekliska zasebna šola, skupaj 84 razredov. Poučevalo je na teh šolah 21 stalnih nadučiteljev, 1 stal. nadučiteljica, 20 stalnih učiteljev, 23 staln. učiteljice, 6 pomož. učiteljev, 7 pom. učiteljic in 6 šol. sester, skupaj 84 učnih oseb. Vrh tega je bilo še 8 posebej nastavljenih učiteljic za ženska ročna dela. — Učni jezik je bil slovenski na 23 šolah, nemški pa na dveh šolah (Vojnik, Štore). Za šolo godnih je bilo 3126 dečkov, 3067 deklic, skupaj 6193 otrok; obiskovalo pa je šolo le 2514 dečkov in 2648 deklic, skupaj 5162 otrok, torej povprečno 91 otrok na vsak razred. Krajni šol. sveti so imeli rednih dohodkov 38.674 40 K, stroškov 32 391 75 K, torej je bilo skupnega prebitka 6482 64 K. Ako primerjamo število šolo obiskujočih otrok z rednimi stroški kraj. šol. svetov, vidimo, da so plačali kraj. šolski sveti za vsakega šolo obiskujočega otroka povprečno 6 25 K.

**V Vojniku** sta se naselila vpokojena gg. nadučitelja Rad. Škoflek iz Sv. Duha nad Mariborom in Iv. Adamič iz Črešnjic.

**Marija Gradec pri Celju.** Dne 21. jun. sta šla v Lahamsku streljat proti toči vodja strelske postaje Anton Lapornik in njegov hlapec Fr. Sorko. Takoj se je zbralo kakih de-et fantov, ki so radovedno opazovali strelbo. Naenkrat se je užgal smodnik v skledi blizu možnarja, in navzoči so bili močno poškodovani.

**Nos mu je odsekala!** V Brežicah sta se dne 24. junija sprla čevljar Janez Certalič in njegova žena Ana. V jezi je ta zgrabila za štedilnikov pokrov ter tako nesrečno udarila po svojem možu, da mu je odsekala nos. Zdaj bo imela moža brez nosa in bo še zraven dobila menda pri sodišču kako pohvalo.

**Iz Vidma na Savi.** Naša občina ima zopet župana, ne več komisarja. Kakor znano, je izstopilo iz občinskega odbora 7 odbornikov, ker je bil njim neljub katoliški in slovenski mož Franc Ban izvoljen za župana. Okrajno glavarstvo je nato imenovalo Franca Bana za komisarja videmski občini. Cesarska namestnija pa je odločila, da se ima Franc Ban smatrati kot župan, odborniki pa, ki so ostali v odboru, so občinski svet. Na mesto izstoplih odbornikov se bo v kratkem vršila nova volitev. — Liberalcev poslušati ni dobro.

**Brežiški okrajni glavar** je en fleten gospod. Zadnjič je pel samospeve na veselici nemškega bralnega društva v Sevnici. Zarad tega ga »Südst. Presse« napada, toda celo pokrivem. Mi poznamo okrajnega glavarja v Brežicah, da je nepristranski, in smo prepričani, da bo tudi na slovenske veselice rad prihajal pet, če ga bodo Slovenci le vabili. Luštni časi se nam obetajo zdaj, ko bodo okrajni glavarji začeli okoli po veselicih peti!

### Cerkvene stvari.

**Največje cerkve v lavantinski škofiji so:** 1. Slovenska predmestna fara v Mariboru 57 m dolga. 2. Gornjigrad 55 m. 3. Vojnik 54 m. 4. Mestna cerkev v Ptuj 52,5 m. 5. Stolna v Mariboru 50 m. 6. Sv. Marija v Pušcavi 45,5 m. 7. Sv. Trojica v Slov. goricah 42 m. Po 40 m so še dolge

cerkve: Čadram (nova), Dobova, Marija Snežna na Velki, Slov. Bistrica, Sv. Križ pri Slatini, Sv. Marjeta niže Ptuja ter Sv. Peter in Pavel v Ptuj. Najmanjša župnijska cerkev je cerkev sv. Roka na Sotli 9 m dolga. Potem sledi: Teharje 13 m in Sv. Vid pri Ponkvi 14 m.

**Vrli mladeniči** od Sv. Benedikta v Sl. gor. so pokazali o priliki sv. birme pretečeni teden na sijajen način svojo otroško vdanost in prisrčno ljubezen do svojega nadpastirja mil. knezoškofa. Trideset krepkih mladeničev, okrašenih z narodnimi velikimi trobojnicami jahalo je na živih, čilih konjičih do meje benediške in anovske župnije mil. knezoškofu naproti. Tu jih s kratkimi pa krepkimi besedami nagovori vodja, mladenič Roškar ter jih prosi sv. blagoslova. Razvrstil se je slovesen sprevod, kakršnega še benediška župnija ni videla. Ljudstvo je trumoma vrela skupaj in z od veselja rosnimi očmi je gledalo, kako naša mladina spremlja naslednika apostolov — škofa. Pri sprejemnem slavoloku pa jih je čakala stotina mladeničev, zbrana okrog svoje zastave, in vsi so imeli velike družbene svetinje na prsih. Zvečer pa so priredili naši mladeniči čarobno razsvetljavo, bakljado in podoknico mil. knezoškofu. Sedaj se je začelo milo donenje srebrnoglasihih tamburic naših tamburašev, sedaj je zopet zadonela pesem za pesmijo iz navdušenih grl mešanega zbora pod vodstvom g. H. Breganta. Prezvzišenega so privabili mili glasovi tamburic in ginjašev pesmij, da so se vkljub veliki utrujenosti podali med pevce in tamburaše ter se kar najprisrčneje in najprijazneje razgovarjali z njimi. Krono vsemu pa so položili naši mladeniči drugi dan, ko je okoli 150 mladeničev prešlo iz škofovih rok sv. obhajilo. In taka mladina, ni-li sladko upanje boljše bodočnosti. Okoli četrte ure istega dne so se zopet zbrali naši jahači in spremljali so prevzvišenega ne samo do meje benediško-negovske župnije, temveč čisto do cerkve negovske, kjer so potem delili knezoškof sveto birmo. Na tako sijajen, slovesen način so pokazali naši mladeniči svoje spoštovanje, ljubezen in vdanost do premilostljivega knezoškofa. Zato po vsej pravici in resnici zaslužijo ime: vrli mladeniči!

### Društvena poročila.

**Na slovensko mejo!** Dne 12. t. m. naredi bralno in pevsko društvo »Maribor« izlet v Št. Ilj v Slov. gor., kjer se bo vršila ljudska veselica. Mariborska društva se pozivljajo, da se mnogoštevilno udeleže izleta v to važno postojanko ob nemški meji!

**Izlet k Sv. Duhu nad Mariborom,** katerega je nameravala prirediti »Čitalnica« in »Športno društvo«, se ne vrši dne 5. julija, ampak se odgodi na nedoločen čas.

**Moški podružnici Sv. Cirila in Metoda** v Mariboru je podarila gospa Teodorovič 10 K kot delež vstopnine pri svojem predavanju.

**Slovensko pevsko društvo v Ptuj** je razpisalo ob novem letu t. l. kakor znano, dve častni nagradi za najboljši moški in mešani zbor. Po tem razpisu došlo je več skladb. Po sodbu cenjevalcev priznala se je častna nagrada pesmici »Lahko noč«, moški zbor, besede J. Zupanove, uglasbil g. H. O. Vogrič, kapelnik v Sarajevu. Pesem je izmed vseh doposlanih kompozicij najboljša, sama na sebi je precej dobra, pohvale vredna, misli so priproste, lepo izražene, ima v sebi nekaj ljubeznivosti in tudi stavek je precej dober. Vsem drugim gg. sotekmovalcem so se kompozicije vrnila.

**Slovenci iz Konjic in okolice!** Novoustanovljeno bralno društvo za konjiški okraj priredi v nedeljo, dne 5. julija 1903 prvo ljudsko veselico in slavnostno otvoritev s prijaznim sodelovanjem šmarske narodne godbe in društvenega zbora na dvoru »Na-

rodnega doma« v Konjicah. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina 40 vinarjev. Dolžnost vsakega Slovenca iz Konjic in okolice je, se udeležiti te ustanovne slavnosti in pokazati mlademu društvu, da mu želimo najboljših uspehov pri njegovem delovanju. Novo bralno društvo, h kateremu lahko vsak pristopi vsled zelo nizkih prispevkov, se je ustanovilo kot izobraževalno društvo v pravem pomenu besede. Svojim članom nudi potom časopisov in knjižnice ne le koristnega berila, ampak ono hoče s poljudnimi predavanji iz gospodarske stroke, iz zgodovine, iz naravoslovja, itd. z govori o važnejših vprašanih Slovencev svoje člane izobraževati ter obuditi v njih narodno zavest in narodni ponos. A ne le izobrazbe, katera bo vsekemu članu zelo koristila, ker se bo vsak lahko naučil marsikaj glede na izboljšanje svojega gospodarstva, ker bo vsak spoznal razmere, v katerih živimo, zakaj so dandanes tako žalostne razmere in kako je mogoče iste zboljšati, ne le izobrazbe bo nudilo novo društvo, ampak tudi poštene zabave, katere bo združevalo s predavanji in govori, kakor veselice s petjem in godbo, gledališke igre itd., tako, da bo imel vsak dvojni dobiček: naučil se bo marsikaj za življenje koristnega, ob enem pa se tudi razvedril pri poštenu zabavi po naporem delu. Društvo tudi misli prirediti izlete, spojene s predavanji in veselici v okolico in tako pripomoči istim, katerim ni mogoče se v Konjicah vdeležiti društvenih prireditev, istim doma prisostvovati. Lep program si je začrtalo bralno društvo in ta program je tudi zastopan na ustanovni slavnosti; poleg govorov in deklamacij se bo vsak razveseljeval ob petju, godbi, ob dobitkih srečolova in šalah, katere povzroči šaljiva pošta. Društvo, ki ima tako lepe cilje in katero si je izbralo jedino prava sredstva za doseg svojih ciljev, mora vsak zaveden Slovenec, bodisi kmet ali izobraženec, gmotno in duševno podpirati. Vsak, kdor ve, kako je potrebno tako društvo za Konjice in okolico, bo gotovo pohitel v nedeljo v »Narodni dom«, kjer se mu bo nudilo koristno s prijatnim, kjer bomo pokazali našim nasprotnikom, da Slovenci nastopamo složno, brez razlike stanov in mnogoštevilno pod okriljem društva, katerega program izraža geslo: V slogi je moč, v delu je rešitev (slovenskega naroda). Na veselo svidenje v nedeljo v Konjicah!

**Društvo »Zvezda«** na Dunaju napravi dne 5. julija t. l. s Fran-Josipovo železnico izlet na Buchberg pri Klosterneuburgu (postaja Klosterneuburg-Kierling).

**Društvo avtonomnih uradnikov in uslužbencev** se je ustanovilo in začelo svoje delovanje. Za sedaj je sedež društva v Žalcu, kjer je bilo na I. občnem zboru dne 1. jun. t. l. tudi voljeno načelnništvo in sicer: Načelnikom g. Iv. Kač, obč. tajnik v Žalcu, nam. g. Fr. Kovač, okraj. tajnik v Velenju, blag. g. Andr. Perc, obč. tajnik v okol. Celje, nam. Ant. Goršek, obč. tajnik v Gotovljah, tajnikom g. Oroslov Kušec, obč. tajn. v Žalcu, nam. g. Mart. Goršek, obč. tajnik v Šoštanj; odbornikom: Fr. Kajtna, obč. tajnik v Trbovljah, Vinko Žurman, obč. tajnik okolice Rogatec-Slatina, Damjan Kurent, okr. tajnik v Sevnici. — Društvo sme raztezati svoje delovanje po vseh avstrijskih deželah, zastopanih v državnem zboru in iz vseh teh deželah morejo pristopiti udje k temu društvu. Ud tega društva zamore postati vsak uslužbenec avtonomnih uradov, vsi predstojniki, in drugi uslužbenci. Vstopnina znaša enkrat za vselej 2 K, letnina pa 2 K na leto. Podporni ud lahko postane vsak pošten avstrijski državljani in vsaka druga korporacija, ako plača 10 K na leto v društveno blagajno. Društvo ima namen združiti vse avtonomne uslužbence v Avstriji, najpoprej seveda v slovenskih deželah, zboljšati gmotno stanje in zagotoviti njih bodočnost. Ker pa se zamore ta velika naloga le tedaj izvršiti, ako se društva oklenejo vsi oni gospodje, kateri služijo avtonomnim uradom, se s tem prijazno va-

bijo k vstopu h temu, za naš stan prepotrebemu društvu. Oglasi se pošiljajo društvu avtonomnih uradnikov v Žalec, Štajersko in pridene vstopnina in letnina. Z ozirom na to, da to društvo ni politično nego strogo stanovsko in z ozirom na to, da se bode društvo le za naše stanovske koristi potegovalo, nam pač ni treba delati za društvo druge reklame, kakor da rečemo: Komur je lastna sreča in sreča njegove rodbine na srcu, ta bo brez pomisleka pristopil k društvu avtonomnih uradnikov. Ivan Kač.

### Iz drugih krajev.

**Slovenec** — član kraljevega gledališča v Berlinu. Slovenec Fran Navala-Pogačnik, ki je ravnokar okreval po daljši bolezni, je te dni nastopil v neki veliki operi v Visbadnu. Žel je velik uspeh in vse je bilo navdušeno nad njegovim krasnim tenorjem. Predstavi sta prisostvovala nemški cesar in cesarica. Po predstavi sta takoj vsprejela Navalu. Jako laskavo sta se izrazila o njegovem glasu. Vprašala sta ga tudi po narodnosti; Naval je povedal, da je Slovenec. Drugi dan je prišel k Navalu na cesarjevo povelje dvorni intendant pl. Hülsen in mu ponudil sijajno ponudbo, pridobiti ga je hotel za kraljevo opero v Berlinu za pet let. Naval je takoj sprejel sijajno ponudbo. Našemu umetniku želimo v tujini največjih uspehov, njemu v slavo, slovenskemu narodu pa v čast!

**Ognjenik Vezuv** blizu Neapolja zopet vznemirja svojo okolico. Odprl je tri žrela, iz katerih meče žareče kamenje.

**Wolfow zakon** — ločen. V pondeljek, dne 22. m. m. je sodišče na Dunaju ločilo zakon znanega vsenemškega kričača Wolfa, ki je bil oženjen s hčerjo nemškega advokata Stepischnegga v Celju. Žena je Wolfu že pred par meseci zbežala, ker ni mogla več prebiti pri njem, v Švico. Obravhava je bila na predlog Wolfovega zastopnika tajna. Sodišče je izreklo ločitev zakona radi obojestranske krivde.

**Ker se je umila s špiritom**, zgorela je 16letna delavka Meta Cielke v Berlinu. Umila si je glavo in lase s špiritom. Ko je potem v samovar si hotela pripraviti zajutrek, je prišla z glavo preblizu plamena. Vžgali so se ji lasje in hitro se ji je vnela tudi obleka. Odpeljali so jo v bolnico, kjer je kmalu potem umrla.

**Enajst otrok** je utonilo pri Dembnu. Kakih 40 otrok iz raznih vasi se je pripravljalo za spoved. Da so mogli iz Dembna zopet domov, prepeljati so se morali čez reko Warta. Brodnik je kljub velikemu številu vzletel čoln, ki je imel luknjo, katero je zamahnil s predivom. Ko je čoln bil že na vodi,

se je luknja odmašila in voda je močno drla v čoln, ki se je prevrnil. Utonilo je 11 otrok, ostali so se z veliko težavo rešili na breg. Srce pretresujoči prizori godili so se na bregu, mater se hotele v vodo, da bi rešile svojo deco in so jih s silo morali pridržati. Tudi neprevidni brodnik je utonil.

**Davki za vojaštvo.** Najnovejša statistika prinaša poročilo o davkih za armado. Velika Britanija plačuje 2124.7 milijonov, Združene države 1482.6 mil., Nemčija 985.1 mil., Francoska 927.2 mil., Avstro-Ogrska 408.8 mil., Italija 252.8 mil., Japonska 218.5 mil. mark. Ako razdelimo te lepe svotice, katere morajo utrpeti davkoplačevalci, pride na eno osebo na Nemškem 17 mark, na Angleškem 50 mark, v ameriki 18 mark, v Franciji 24 mark, na Ruskem 7.3 mark, na Avstrijskem 8.9 mark (10.68 kron), v Italiji 11 mark, na Japonskem 8.8 mark. Ako pa prištejemo še kar so posamezne države za armado na dolgu, potem plača Nemeč 18.4 mark, Anglež 63.6, Amerikanec 20.4, Francoz 42.7, Italijan 26.6, Avstrijec 18.3 mark (21.96 kron); manj kot Avstrijec plača le Rus in Japonec: prvi 11.2 mark in Japonec 6.5 mark. Iz tega je razvidno, da plača Avstrijec razven Rusa v Evropi najmanj vojaškega davka, vendar še je tudi to veliko, kar davkoplačevalci sami najbolj vedo.

**Neprijetno iznenadenje.** Neka gospodična iz boljše rodovine imela je že več časa ljubavno razmerje z nekim častnikom, toda o poroki ni bilo govora, ker ni imela dovolj premoženja. Zadnji čas je postal častnik napram svoji nevesti bolj mrzel. Kar dobi od nje brzojavko z naslednjo vsebino: Stric milijonar v vzhodni Indiji umrl. Častnik se je brzo oblekel v parado in se hitro peljal k nevesti. Pri vsem je pa bilo malo nespornost: Brzojavni urad je pomotoma depeširal stric milijonar namesto stric misijonar. Kak obraz je pri tem častnik naredil si lahko mislimo.

**Nova Zelandija in angleški trg za meso.** Na Angleškem se bodo najbrže znižale mesu cene, ker je vlada v Novi Zelandiji sklenila ustanoviti na Angleškem velika skla-

dišča in prodajalne za meso iz Nove Zelandije. Da bode meso med dolgo vožnjo iz Avstralije na Angleško ostalo sveže, se bode konserviralo na najmodernejši način, in se bode tudi prevajalo kakor tudi prodajalo pod nadzorstvom novozelandskih državnih uradnikov. Vlada v Novi Zelandiji nakupuje živino sama in je zgradila 70 klavnice, v katerih se preskrbi konzervacija in vkladanje mesa. Na Angleškem bodo prva velika skladišča v Cardiffu, Manchesteru, Liverpoolu in Glasgowu. Novo Zelandijsko meso se že sedaj na Angleškem veliko proda. Leta 1897. se je na Angleško vpeljalo za 2,077,448 funtov in leta 1898. za 3,218,720 funtov koštrunovega mesa. Nasprotno pa se je iz Nove Zelandije leta 1897 vpeljalo za 117,679 funtov in leta 1902 za 417,199 funtov govejega mesa.

## Poslano.

Izjava.

Ker je ptujski časopis »Štajerc« že večkrat napadel na nesramen način našega preč. g. župnika Franca Murkoviča, in ker bi bilo lahko to napadanje povod napačnemu mnenju o našem dušnem pastirju, izjavljamo podpisani, da najostreje obsojamo in zavračamo ostudno pisarijo »Štajerca« ter odobrujemo popolnoma postopanje našega čast. gospoda župnika v vsem, posebno pa v tem, da z nalaganjem kazni za ubožni zaklad odvrtačujejo množenje nezakonskih otrok ter tako zabranjujejo naraščaj proletarijata v tukajšnjih že itak z ubogimi preobloženih občinah.

Sv. Barbara v Halozah, 21. jun. 1903.

Fr. Voglar m. p. obč. predstojnik občine Gruškovec; Ivan Žuran m. p., občinski predstojnik občine Gradišče; Anton Koranjak m. p., obč. predstojnik občine Sv. Barbara; J. Kelec m. p., obč. predstojnik občine Sv. Elizabeta.

### Loterijske številke

Linc 27. junija: 59, 69, 37, 43, 75.  
Trst 27. junija: 25, 42, 71, 29, 11.

### Društvena naznanila.

- Dne 5. julija: Veselica v čast družbi sv. Cirila in Metoda v Poljčanah z glediško igro, petjem in godbo. Začetek ob 3. uri popol.
- » » » » Gospod. braln. društva pri Sv. Urbanu nad Ptujem« slavnost na čast sv. Cirilu in Metodu z gled. igrama, deklamacijami in slavnostnim govorom (govornik č. g. Fr. Gomilšek) v župnijskem dvorcu.
- » » » » Slov. krščan. društva »Domovina« v Gradcu gledal. predstava s petjem, tambur. društva »Slavulj« v dvorani »Steinfeld. Bierhalle« ob 4. uri popol.
- » » » » Slov. pevsk. društva »Zvon« pri Sv. Miklavžu bl. Ormoža« izlet z zabavo k Pajtleru.
- » » » » »Voj. vet. društva na Gori« veselica v prostorih g. Ant. Gojkoviča v prid društveni zastavi, ki se dne 26. julija blagoslovi.

Vsaka beseda stane 2 vin.

Najmanjša objava 45 vin.

# MALA OZNANILA

Vsaka beseda stane 2 vin.

Vsaka beseda stane 2 vin.

Večkratna objava po dogovoru.

## Proda se.

**Hiša** z gospodarskim poslopljem, vrtom za zelenjavo, studencem in 1/4 oralom njive, se po ceni proda v Radvanjski ulici št. 51, Novavas pri Mariboru. 281 6-6

**Raznovrstno orodje** za ključavnice se cenoma proda. Povpraša se pri g. Sabukošek, koroška cesta št. 31. 318 3-3

**Šunka** s kožo 1 gld., brez kože 95 kr., brez kosti s kožo 1 gld. 10 kr., plečeta brez kosti 90 kr., suho meso 78 kr., slanina 82 kr., prašičji jeziki 1 gld., goveji 1 gld. 20 kr., glavina brez kosti 45 kr. Dunajske salame 80 kr., prave, boljše 1 gld., iz šunkna 1 gld. 20 kr., ogrske za mesec junij, vsaki mesec kilo 15 kr. dražji, velike klobase ena 20 kr. Pišilja le dobro, pošteno blago od 5 kg naprej proti povzetju Janko Ev. Sirc v Kranju. 320 2

**Lepa kmetija** v občini Ruperče, uro hoda iz Maribora, obstoječa iz hiše, gospodarsk. posloplja, njiv, gozdov, travnikov, vinograda, sadonosnikov in pašnikov, kateri so zasajeni z mladim sadnim drevjem najboljših vrst, vinogradi, obstoječi iz dveh viničarskih stanovanj s potrebnimi hlevi ter 1 gosposki nedovršen hram s stiskalnico, z gozdi, travniki, njivami, sadonosniki in pašami, se pod roko po primerni ceni skupaj ali pa vsako za-se proda. Pogojene kupne svote lahko na zemljišnih ostanajo vknjižene. Več pove lastnica Julijana Solak v Zamarkovi, pošta Sv. Lenart v Sl. gor. 339 2-1

**Prostovoljna družba** pri Sv. Marjeti ob Pesnici v Dragučvi bo 23. julija predpoldan ob 10. uri. Domačija, zidana hiša, 10 oralov travnikov, 6 oralov njiv, dva oralna sadonosnika, štiri orale lesa za 9000 K. Pristava devet oralov travnikov, 4 orale njiv, 1 oral vinograda za 6000 K. Viničarija za 800 K. Tri orale lesa za 500 K. 336 3-1

**Lepa hiša** s trgovsko opravo, v kateri že več let obstoji trgovina mešanega blaga, se proda pod jako ugodnimi pogoji za 1200 gld. Leži na Spod. Štajerskem ob glavni cesti v bližini farne cerkve. Naslov pove upravništvo. 321 3-3

**Nova hiša** z gostilniško koncesijo, 10 minut od mesta, na prav lepem prostoru, se po najnižji ceni proda. Vprašanja naj se pošljejo na upravništvo »Sl. Gospodarja.« 334 1-1

**Posestvo** v Razvanju. Hiša z gospod. poslopljem, zidano in z opeko krito, vse v dobrem stanu, s sadonosnikom, vrtom za zelenjavo, se proda po nizki ceni za 1300 gld. z lahkim plačili, oddaljeno je pol ure od mesta in jako pripravno za malo trgovino. Naslov pove Fr. Selinšek, Triesterstr. 59, Maribor. 333 2-1

**Peska** ali šodra iz apnenega kamna kdor želi, ga lahko dobi pri gospej Ritonja v Poljčanah. 337 10-1

## Proste službe.

**Orgljavec**, 45 let star, v samskem stanu, ob jednem izučeni mizar, v umni čebeloreji popolnoma izurjen, izdeluje umetne panje s premičnimi okvirji, in je poštenega vedenja, želi pri kakšni srednji fari orgljarsko in cerkveniško službo nastopiti. Naslov: Josip Rangus, Sela, pošta Št. Jernej na Dolenjskem. 331 2-1

## Razno.

**Dijaki** se sprejmo za prihodnje šolsko leto na stanovanje in dobro hrano v bližini gimnazije in učiteljskega v Mariboru. Natančnejše pove upravništvo tega lista. 338 3-1

**Vinske sode**, dobro ohranjene, v različni velikosti, kupujem in prodajam. — Kupujem tudi suhe doge. Vpraša se pri Josipu Hvalec, sodarju v Mariboru, Mlinske ulice št. 23. 335 3-1

# Vrtec sv. devištva

ali  
nauki za mladenke.

Sestavil **Martin Jurkovič**,  
kn. šk. duhovni svetovalec in župnik pri Sv. Petru poleg Maribora.

Cena knjigi 3 K, s pošto 3 K 20 v.

Dobi se

v tiskarni sv. Cirila v Mariboru, kor. ul. št. 5.

## Cena vžigalio:

1 orig. zaboj s 500 zav.  
vitki (normal) K 48.—  
franko Ljubljana 2% popusta

1 orig. zaboj s 500 zav.  
(Flaming) K 52.—  
franko Ljubljana 2% popusta



iv. Perdan, Ljubljana.

Slovinci!

darujte za

**družbo Sv. Cirila in Metoda!**

Slovenske knjižnice „Pod lipo“ 2. zvez.

Stolni dekan

**dr. Ivan Križanič.**

Cena knjigi 30 v, s pošto 35 v.

— Dobi se v —

tiskarni sv. Cirila v Mariboru  
Koroške ulice št. 5.

## Proda se: 252 6-53

**Posestvo** v lepi legi pri Mali Nedelji, s hišo, gospodarskim poslopjem, vrtom za zelenjavo, dvema sadonosnikoma, vrti in njivami, vse blizu hiše, se proda za 4500 gld.; vknjiženih je 1900 gld. od posojilnice v Rad-  
**Posestvo** s hišo z dvema sobama, kuhinjo, vinsko kletjo, stikalnico, hlevom za konje in krave ter svinje, dalje okoli 2 in pol oralov vinograda, polje, gozd, sadonosnik, vsega skupaj okoli 8—9 oralov se proda v **Muravcih** pri Mali Nedelji. — Oba posestva se takoj prodasta pod jako ugodnimi pogoji. Vpraša se: **P. Wressnig**, Maribor, Triesterstrasse 3.

## Vizitnice

vsakojake vrste

priporoča

tiskarna sv. Cirila.

## Trgovina z železnino „MERKUR“ PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta števil. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšege železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedelskega orodja in sicer oralaj, brane, motike, kose, srpe, grablje in str.; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode tehtnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega drugega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete

Tomazeva žlindra, najboljše umetno gnojilo.

\* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. \*

Postrežba točna.

Cene nizke.

# „Vzajemna zavarovalnica“

v Ljubljani Dunajska cesta št. 15 Medjatova hiša

vzprejema zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in poljskih pridelkov proti požarni škodi, kakor tudi zvonov proti poškodbam. — Pojasnila daje in vzprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice v pritličju Medjatove hiše na Dunajski cesti v Ljubljani, a tudi po slovenskih deželah nastavljeni poverjeniki.

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“ je edina slovenska.

Zavaruje pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico. Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

524 37

**Rojaki zavarujte svoje imetje pri domačem zavodu!**

**Svoji k svojim.**

# DEMETRIJ GLUMAC,

kotlar v Mariboru

Kaserngasse št. 13. Kaserngasse št. 13.

priporoča svojo veliko zalogo **kotlov** za kuhanje žganja, kotlov za perilo in **peronospera brizgalnice**.

Izdeluje in popravlja vsakovrstna v njegovo stroko spadajoča dela točno in po ceni. 265 13-8

## Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

Pri c. kr. okrajnem sodišču na Vranskem je po prošnji lastnikov in sicer ned. Franceta in Jakoba Kralj, zastopanih po varuhu Francetu Sternad in ned. Jožefa Rovšnik, zastopanega po očetu Janezu Rovšnik na prodaj po javni dražbi nepremičnina vl. št. 57 k. o. Podvrh (Unterberg) in sicer hiša št. 42 v Podvrhu z gospodarskimi poslopji in prešo ter z vsemi zemljiškimi parcelami in zraven spadajočim 1/30 deležem posestva (gmajne) vl. št. 218 k. o. Podvrh, za katero se je ustanovila izključna cena v znesku 4342 K 70 vin.

Dražba se bo vršila 332 1-1

dne 10. julija 1903 ob 11. uri dopol.

na Vranski sodnji, soba št. 1.

Ponudbe pod izključno ceno se ne sprejmo. Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno.

Dražbeno izkupilo je položiti v sodne roke.

Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri sodnji na Vranskem v sobi št. 2.

C. kr. okrajno sodišče na Vranskem, oddel. I.,  
dne 14. jun. 1903.

## Restavracija



# Narodni Dom v Mariboru

324 3

naznanja slav. občinstvu, da toči

pristno vino iz goric:

Piščko, last. Gerec lit. po 36 kr.	Delniško (Laškitrg) lt. po 20 kr.
Bizeljsko, " Cizel " " 44 "	Budjeviško " " 24 "
Goričak, " Ploj " " 60 "	Vedno gorka in mrzla <b>Jedila</b>
V steklenicah "Sremski Bordeaux"	se dobe po nizki ceni.
dr. Schmiermaul po 1- gld.	<b>Sobe</b> za tužje so vedno na
V steklenicah O-L "Vinskivrh"	razpolago.
Klet. društ. v Ormožu po 80 kr.	

Jan Jaroslav Sagl, restavr.

### V zalogi tiskarne sv. Cirila v Mariboru se dobi Za birmance lep spomin

in sploh za odrasle koristen molitvenik

## „DUHOVNI VRTEC“

v V. natisu.

Zraven lepih molitev za očitno in domačo službo božjo obsega na 480 straneh še pouk za sveto birmo in 116 svetih pesmi: velja v usnje vezan z barvanim obrezkom K 1'30, v usnje vezan z zlatim obrezkom K 1'60, v usnje vezan z zlatim obrezkom s kopčo K 1.80:

### Sv. birma,

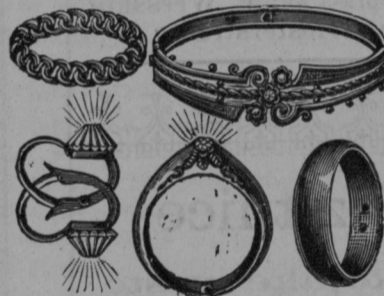
Pouk in priprava za ta sv. zakrament za šolo in dom v III. natisu.  
1 kom. velja 10v, 10 kom. K—90., in 100 kom. K 8—.

Ceniki zastoj in franko.

## Najboljše in najcenejše zlate in srebrne ure kakor tudi poročni prstani!

241 12-9

Ura od 1-65 gld. do 500- gld.



## Največja izbera!

Briljantni zaročni prstani  
od 6- do 500- gld.

Trgovina je bila ustanovljena leta 1860.

Samo Poštne ulice I.

Ustanovljeno l. 1860.

# MIHAEL JLGGER

Samo Poštne ulice I.

v Mariboru

## Tiskarna sv. Cirila

naznanja p. n. občinstvu, da prevzema naročila za vizitnice, pisma, cenike s podobami itd. izvršene v **kamnotisku**. Zagotavlja se dobra izvršitev in nizka cena.

## Trgov. pomočnik,

kateri je izvežban v trgovini z mešanim blagom in je dober manufakturst, se sprejme pri Jakobu Dereaniju v Žužemberku, Kranjsko, kamor se naj ponudbe pošiljajo. 325 3-3

## Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

se priporoča v razna tiskarska dela.